

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - ВАРНА
КАТЕДРА „ТУРИЗЪМ“

Приета от СК (протокол №): № 12/25.04.2024 г.
Приета от КС (протокол №): № 10/22.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
Директор:
(проф. д-р Велина Казанджиева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА”;

ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ: „Мениджмънт на хотели и ресторанти“, „Мениджмънт на туризма и развлекателния бизнес“ ОКС „професионален бакалавър“, редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: трети; СЕМЕСТЪР: пети;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 45 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: т. ч. ● ЛЕКЦИИ ● УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30 15	2 1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	105	7

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Генка Рафаилова)
2. ....
(гл. ас. д-р Христина Филипова)

Ръководител катедра: .....
„Туризм“ (доц. д-р Станислав Пляков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Управление на човешките ресурси в туризма“ е част от фундаменталните дисциплини, изучавани от студентите в ОКС „професионален бакалавър“ специалности „Мениджмънт на хотели и ресторанти“ и „Мениджмънт на туризма и развлекателния бизнес“. Целта на предмета е получаването на задълбочени теоретични и практически познания за управление и развитие на един от най-ценните ресурси в сферата на туризма и развлекателния бизнес. Разглеждат се теми, свързани с ролята и развитието на УЧР, модели и тенденции, стратегии за УЧР, етапи на планиране, подбор и набор, развитие и обучение, възнаграждение, безопасност и динамика на работната среда. Специално внимание се обръща и на развитието на „меките умения“ на студентите, изготвяне на мотивационни писма и CV. По време на семинарните занятия се разглеждат практически казуси и се разработва проект, свързан с анализ на добри практики и прилагане и адаптиране на стратегии от областта на УЧР в туризма и развлекателния бизнес.

Дисциплината е със силно изразен интердисциплинарен характер. В съчетание с други основни и специализирани предмети, тя подготвя студентите за успешна реализация като управленски кадри в сферата на туризма и развлекателния бизнес на национално и международно ниво.

„Управление на човешките ресурси в туризма“ предоставя възможност на студентите да придобият редица компетентности, най-значимите от които са:

- Личностна - формира умения за решаване на реално съществуващи проблеми, умения за планиране на задачи, умения за организиране на собствената работа, умения за справяне с конфликти, умения за разбиране и управление на взаимодействия и комуникация в различни социално културни контексти;
- Гражданска - придобиват се умения, свързани с включване в социално значими дейности, умения за справяне с конфликти и разногласия в професионална, обществена и международна среда;
- Компетентност за културна осведоменост и изява - развиват се умения за работа и адаптация в интеркултурна среда.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. СЪЩНОСТ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	2	
1.1.	Роля на човешките ресурси в организацията			
1.2.	Историческо развитие на УЧР			

1.3.	Модели за УЧР			
1.4.	Тенденции в УЧР			
ТЕМА 2. СТРАТЕГИИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		4	2	
2.1.	Дефиниции на стратегиите за УЧР в туризма			
2.2.	Основни подходи за стратегическо управление на човешките ресурси в туризма			
2.3.	Функционални области за вземане на стратегически решения при УЧР в туризма			
ТЕМА 3. ПЛАНИРАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		4	2	
3.1.	Дефиниция и обект на планиране			
3.2.	Фази и етапи на планирането			
ТЕМА 4. НАБОР И ПОДБОР НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		6	3	
4.1.	Предмет и етапи на набор на човешки ресурси			
4.2.	Канали за набор на човешки ресурси в туризма			
4.3.	Процес на подбор на човешки ресурси в туризма			
ТЕМА 5. РАЗВИТИЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		4	2	
5.1.	Техники на обучение			
5.2.	Процес на обучение			
5.3.	Етапи на кариерно развитие			
ТЕМА 6. ОЦЕНЯВАНЕ И ВЪЗНАГРАЖДАВАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		3	1	
6.1.	Методи на оценяване			
6.2.	Цели на възнаграждаването			
ТЕМА 7. РАБОТНА СРЕДА		5	3	
7.1.	Здравословни и безопасни условия на труд			
7.2.	Стрес и управление на стреса на работното място			
7.3.	Управление на конфликтите като част от УЧР			
Общо:		30	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

No. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.

1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казус	1	20
1.2.	Задача	1	10
1.3.	Курсов проект	1	40
Общо за семестриален контрол:		3	
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит	1	35
Общо за сесиен контрол:		1	35
Общо за всички форми на контрол:		4	105

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Христова, Т., Велева, М. (2012). *Управление на човешките ресурси в туризма*. Варна: Наука и икономика;
2. Коев, Й. и колектив. (2017). *Управление на човешките ресурси*. Варна: Наука и икономика;
3. Милева, Л. (2022). *Управление на човешките ресурси в туризма-учебно помагало*. Варна: Наука и икономика;
4. Armsotrong, M., Taylor, S. (2020). *Armstrong's handbook of human resource management practice*. London: KoganPage

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Велева, М. (2021). *Меките умения като социалнопсихологически аспект на управлението на човешките ресурси в туристическите организации*. Варна: Наука и икономика
2. Hayes, D., Ninemeier, J. (2015). *Human Resources Management in the Hospitality Industry, 2nd Edition*. Hoboken: Wiley

